

Kostel sv. Mikuláše v Balzers (St. Nikolauskirche in Balzers)

Současný kostel sv. Mikuláše v Balzers nahradil původní středověký farní kostel (v urbáři říšského statku Chur jsou v Balzers zmiňovány dva kostely již k roku 842–843), z něhož se do současnosti zachovala pouze věž. Nový kostel byl roku 1909–1912 na úpatí kopce s hradem Gutenberg postaven ve stylu pozdního historismu, resp. v novorománské stylu z místního hrubě opracovaného kamene, zvaného „balzerský mramor“. V následujících letech bylo pořizováno vnitřní vybavení. Na stavbu kostela se složili občané Balzers, rozhodující finanční částku ovšem věnoval kníže Jan II. z Lichtenštejna. Ten z celkových nákladů 300.000 rakouských korun poskytl částku 200.000 rakouských korun.

Kostel byl vybudován na základě projektu rakouského architekta Gustava Neumanna (1859–1928), který v té době působil ve službách knížete (od roku 1887 byl knížecím architektem Jana II. z Lichtenštejna) a v Lichtenštejnsku postavil také vládní budovu ve Vaduzu, dále kostely v Ruggell, Schaanu, Giesshübl, ve Vídni potom kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova a kostel sv. Canisia.

Kostel byl vybudován ve stylu novorománského historismu a podobně jako v případě kostela v Schaanu měl vyjadřovat vzájemný vztah knížete a jeho státu na Alpském Rýnu. Halový kostel s vysokou střechou lodi a poněkud nižším chórem. Na východní straně je přistavena sakristie, na západní věž.

Vazbu na osobnost knížete Jana II. z Lichtenštejna prezentuje především mozaika umístěná nad vchodem na hlavním vchodem kostela. Jde o benátskou mozaiku ze zlaceného skla, jež byla vytvořena

roku 1928. Na jejích postranních částech jsou zobrazeni dva hlavní patroni kostela: sv. Mikuláš a sv. Martin. V prostředním poli se nachází mozaika s erbem knížecího domu Lichtenštejnů a s nápisem „Jubiläumskirche erbaut zur Erinnerung an die 50te Wiederkehr des Regierungsantrittes seiner Durchlaucht Fürst Johann II. von Liechtenstein.“ (Jubilejní kostel byl postaven k padesátému výročí nastoupení k vládě Jeho Výsosti knížete Jana II. z Lichtenštejna). Farní kostel sv. Mikuláše v Balzers z tohoto důvodu začal být při příležitosti padesátého výročí nastoupení knížete na trůn označován také jako „Fürst-Johann-Jubiläumskirche“ (Jubilejní kostel knížete Jana). Kostel lze tedy vnímat jako místo paměti a místo zpřítomnění knížete žijícího mimo zemi.

(Text: Kz, foto: Wikimedia Commons, PSoj)

Literatura:

J. B. Büchel: Geschichte des Balzner Kirchenbaues. In: Jahrbuch der Historischen Vereins für das Fürstentum Liechtenstein 24, 1924, S. 5–37.

Online: https://www.eliechtensteinensia.li/viewer/image/000000453_24/3/LOG_0005/

Arthur Brunhart: 100 Jahre Fürst Johann-Jubiläumskirche 1912-2012. In: 9496. Informationsmagazin der Gemeinde Balzers, Nr. 185, August 2012, S. 14–25.

Cornelia Hermann: Die Mosaiken an der Eingangsfassade der Pfarrkirche St. Nikolaus in Balzers. In: Balzner Neujahrsblätter 2013, S. 15–25.

Judith Niederklopper-Würtinger: Pfarrkirche St. Nikolaus. In: Historisches Lexikon des Fürstentums Liechtenstein. Online: https://historisches-lexikon.li/Pfarrkirche_St._Nikolaus.

Webová strana farnosti sv. Mikuláše v Balzers:

<https://pfarreibalzers.li/>